

Bijlage: stand van zaken Strategische Agenda Zoetermeer 2040

1. Inleiding

Op 14 januari 2022 heeft het college u geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de Strategische Agenda. Met dit memo wil het college u een nieuwe stand van zaken presenteren.

Sinds de laatste stand van zaken is de context behoorlijk veranderd, al blijft de stip op de horizon in 2040 hetzelfde. In maart waren de verkiezingen, waarna zowel ambtelijk als bestuurlijk veel energie is gestoken in een nieuw coalitieakkoord. Een coalitieakkoord met '2040 in de aderen'. Dit zorgt er voor dat vol energie gewerkt wordt aan de opgaven van de Visie Zoetermeer 2040, zoals deze zijn uitgewerkt in de Strategische Agenda 2040. Tegelijkertijd staat het college ook voor andere grote opgaven, zoals de energiecrisis en gevolgen van de Oekraïne-oorlog. Met de beschikbare capaciteit betekent dit soms keuzes maken. Dit heeft ook gevolgen gehad voor de voortgang van de Strategische Agenda.

Deze rapportage is vooral bedoeld als stand van zaken van de Strategische Agenda op dit moment, maar we blikken daarbij ook vooruit: waar ligt de focus het komende jaar?

In deze rapportage zal een aantal zaken aan de orde komen: de context van Strategische Agenda, de stand van zaken van de drie 'sporen' uit de Strategische Agenda, het fonds Zoetermeer 2040, participatie en de verdere planning. De vele verschillende onderwerpen die in deze rapportage de revue passeren maken duidelijk dat de Visie steeds wijder verspreidt over de verschillende beleidsvelden. Belangrijkste doel van de Strategische Agenda is misschien wel het zichzelf overbodig maken. In de loop der tijd zal college, raad en het college '2040 in de aderen hebben'. De doelstelling is en blijft dat de Visie Z2040 voor iedereen onderdeel is, blijft of wordt van het dagelijkse werk. Met deze rapportage geven we inzicht in veel beleidsvelden waar de Visie een belangrijke rol speelt, zonder dat we uitputtend zijn. Over veel van deze onderwerpen heeft de raad onlangs al gesproken of besloten.

1.1. Context

Visie Zoetermeer 2040

Op 31 januari 2022 is de *Omgevingsvisie Zoetermeer 2040* (hierna te noemen Visie Z2040) vastgesteld door de gemeenteraad. De Visie Z2040 geeft een integrale visie voor de ontwikkeling van de stad en haar samenleving voor de lange termijn weer. Hierin staat de opgave centraal om tot een betere balans en een opwaartse beweging in de stad te komen. Met deze visie is ook de Zoetermeerse aanpak vastgesteld, waarmee de visie aan de hand van de beleidscyclus verder wordt gerealiseerd. De methodiek van de beleidscyclus is het uitgangspunt om de Visie Z2040 systematisch tot uitvoering te brengen. Deze sluit ook aan bij de systematiek en het instrumentarium van de Omgevingswet.

Strategische Agenda 2040

Een belangrijk instrument voor de uitvoering van de visie is de Strategische Agenda. Hierin is opgenomen waaraan de komende jaren wordt gewerkt. De gemeenteraad heeft de Strategische Agenda vastgesteld tegelijk met de ontwerp Omgevingsvisie Z2040. Dit geeft richting aan de wijze waarop de Visie Z2040 wordt omgezet in de werkelijkheid. De Strategische Agenda Z2040 slaat de brug van visie naar de uitvoering.

In de vorige stand van zaken die u ontvangen heeft, is aangekondigd dat de Strategische Agenda en de programma's die daar onderdeel van uitmaken periodiek worden geactualiseerd in samenhang met de begrotingscyclus. Hiermee realiseren we stap voor stap de Visie Z2040 en kunnen we adequaat reageren op nieuwe inzichten en omstandigheden. We hebben toen ook aangekondigd om eind 2022 een nieuwe versie van de Strategische Agenda op te leveren. We hebben geconstateerd dat dat te vroeg komt, omdat de eerste Strategische Agenda nog meer aanknopingspunten moet geven voor een vervolg. Zowel bestuurlijk als ambtelijk is en blijft de operationalisering van de Visie Z2040 de grootste prioriteit. Dat maakt dat ook de bestuurlijke en ambtelijke sturing continu de aandacht heeft. Daarbij onderzoeken we op dit moment hoe we de Strategische Agenda dynamischer kunnen maken door deze niet op vaste moment te willen actualiseren, maar precies op het moment dat daartoe aanleiding is.

Staat van Zoetermeer

Via de *Staat van Zoetermeer* worden de voortgang en realisatie van de Visie en Strategische Agenda gemonitord. De resultaten van de Staat van Zoetermeer zijn daarmee ook belangrijke input voor (nieuwe) beleidskeuzes. De 2^e *Staat van Zoetermeer* is eind 2021 opgeleverd aan de raad. In het eerste kwartaal van 2023 leveren we de 3^e *Staat van Zoetermeer* op.

Coalitieakkoord

De Visie Z2040 en de strategische agenda geven richting. Het coalitieakkoord onderstreept deze richting en geeft verdere inkleuring. Het college onderstreept daarmee het belang van de Visie Z2040. In het coalitieakkoord zetten we vol in op het verbeteren onze wijken. Kwaliteit en diversiteit staan voorop. En volledig in lijn met de Visie Z2040 doen we dat niet alleen vanuit het stadhuis: we betrekken de inwoners bij de realisatie van de Visie Z2040. Een aantal belangrijke elementen uit de visie en strategische 2040 agenda zijn in het coalitieakkoord bekrachtigd. Zo geeft het coalitieakkoord meer richting aan het programma 'woningbouw als aanjager voor een sociaaleconomische krachtige stad'. In het sociaal domein richten de keuzes binnen het coalitieakkoord zich op de opgaven voor 2040 door in te zetten op het herstellen van bestaanszekerheid, het vergroten van kansengelijkheid en het vanzelfsprekend maken van gezond leven. Een andere belangrijke pijler waar het college structureel extra geld voor beschikbaar heeft gesteld is het verbeteren van de openbare ruimte. We willen het groen en het gebruik van het groen gaan verbeteren zodat Zoetermeer een groene stad blijft met oog voor de natuur. Tenslotte is in het coalitieakkoord het datagedreven werken belangrijk. Hier wordt dan ook structureel geld voor beschikbaar gesteld. Ambtelijk worden hierin inmiddels grote stappen gezet. Zeer belangrijk voor Zoetermeer 2040 om te kunnen monitoren of we de juiste beweging maken.

1.2. Samenhang met andere besluiten

In 2022 is een aantal besluiten voorbereid dat samenhangt met de Strategische Agenda Zoetermeer 2040. Het gaat hierbij om:

1. Een raadsvoorstel voor het beschikbaar stellen van de middelen uit het RIF (Raadsvoorstel Beschikbaar stellen budgetten Schaalsprong (Strategische Agenda Zoetermeer 2040) 2022-2023). De financiële dekking voor de uitvoering van de 1^e Strategische Agenda is hierin opgenomen. Op 31 januari 2022 is hierover een raadsbesluit genomen.
2. Separate investeringsvoorstellen die aan de raad zijn voorgelegd en in lijn zijn gebracht met Zoetermeer 2040. Het gaat daarbij om:
 - Investeringsvoorstellen voor Binnenstad en Dutch Innovation Park & Innovatie (vanuit de lopende gebiedsprogramma's (Schaalsprong) op 31 januari 2022 is hierover een raadsbesluit genomen)
 - Binnen het kader van de aanvragen voor Fonds Zoetermeer 2040 het Participatiefonds, Duurzaamheidsfonds, Sociaal Innovatiefonds, investeringsimpuls amateurverenigingen en 60 jaar groeikern (raadsbesluiten in januari en februari 2022)

1.3. Planning

Een groot aantal onderdelen in deze stand van zaken zijn doorlopende programma's, zoals de gebiedsprogramma's, het fonds 2040 en de New Town lobby. Deze gaan uiteraard de komende periode onverminderd door. Onderstaand is de planning voor 2023 opgenomen, welke we verder in de rapportage toelichten.

Planning Zoetermeer 2040						
Memo stand van zaken Strategische Agenda	Afronding Spoor 1: doorlichting van beleid	Spoor 3: Start uitvoering wijkontwikkeling Meerzicht	Spoor 3: Formuleren nieuwe beleidsprogramma's	Stadsfestival Zoetermeer	Start opstellen Ruimtelijke Strategie	Spoor 2: Actualiseren van lopen programma's, projecten en acties
Resultaten 3 ^e Staat van Zoetermeer	Spoor 3: Start opstellen programma Woningbouw als aanjager		Plan van aanpak Ruimtelijke Strategie		Hervormd afwegingskader Fonds Zoetermeer 2040	
Februari 2023	Q1 2023	Q1 2023	Q2 – Q4 2023	16/17 september 2023	Q3 2023	Doorlopend in 2023
Themabijeenkomst raad op 13 maart 2023						

2. Stand van zaken Strategische Agenda

2.1. Spoor 1: Doorlichting beleid

In de vorige rapportage hebben we aangegeven dat een verdere uitwerking en verdieping, zowel in de breedte als in scherpheid als richting de operationalisering noodzakelijk is. Het blijkt een complexe opdracht die veel afstemming en keuzes vraagt. In de periode die achter ons ligt is er veel werk verzet maar de opdracht is nog niet volledig afgerond. Dit komt onder meer door de aandacht die is gegaan naar andere actuele vraagstukken waardoor er keuzes gemaakt moest worden in de beperkte capaciteit. Daarnaast is tijd gestoken in de bestuurswissel en het in lijn brengen met de Visie Z2040 van (nieuwe) projecten en programma's in de overige sporen. Daarbij is door personeelsverloop de aansturing van de Strategische Agenda op verschillende plekken gewijzigd. Dit heeft gezorgd voor meer sturing aan de voorkant, maar ook voor veel nieuwe energie. Begin 2023 is de personele bezetting van strategische agenda weer op pijl en wordt er een vervolg gegeven aan de uitwerking van spoor 1. De keuzes die noodzakelijk zijn voor ruimtelijke strategie (zie verderop in deze rapportage) dwingen ons daar ook toe. De uiteindelijke opbrengst van Spoor 1 wordt aan het college voorgelegd. Samen met de inbreng van de raad, de partners in de stad, kan dit leiden tot nieuwe keuzes die vertaald zullen worden naar (nieuwe) beleids- en gebiedsprogramma's.

2.2. Spoor 2: Lopende programma's en beleid

Gebiedsprogramma's

Er is een drietal lopende gebiedsprogramma's, te weten Entree, Binnenstad en Dutch Innovation Park. Binnen deze gebieden wordt doorlopend gekeken waar deze zo goed mogelijk kunnen bijdragen aan het toekomstbeeld en de opgaven van de Visie Z2040 en het keren van de Zoetermeerse mechanismen. Middels de rapportage Ruimtelijk Fysiek is gerapporteerd over de voortgang van deze programma's. We zullen in deze rapportage daarom niet uitgebreid ingaan op de voortgang, maar wel kort stilstaan bij de bijdrage die in 2022 binnen deze gebiedsprogramma is geleverd aan het bereiken van de doelen van de Visie Z2040.

Programma Binnenstad

De Binnenstad is volop in ontwikkeling en biedt veel kansen voor het bereiken van doelen van de Visie Z2040. Binnen het programma is in 2022 hard gewerkt aan het richten van de ontwikkeling op Visie Z2040. In de binnenstad wordt een aantal (fysieke) instrumenten ingezet om de samenhang en kwaliteit te borgen, benadrukken en herkenbaar te maken. Hierbij kan er gestuurd worden op samenhang en diversiteit en kwaliteit. In lijn met de visie Z2040 is er bij de programmering met name aandacht voor kwaliteitsverbetering, diversiteit aan woningen met passende leefomgeving, levendigheid en een vitale en leefbare binnenstad met aandacht voor vergroening, een bereikbaarheid, hoogwaardige voorzieningen, functiemening, sociale en fysieke veiligheid en het behoud van cultuurhistorische waarden.

Er zijn acht bouwstenen geformuleerd in de visie Binnenstad 2040 die als kader dienen voor elke (losse) ontwikkeling die ervoor zorgen dat de binnenstad zich doorontwikkelt binnen een weefsel van gesloten/samengestelde bouwblokken en duidelijk gedefinieerde openbare ruimtes.

Verder is in 2022 gestart met:

- het opstellen van Beeldkwaliteitsplan binnenstad (BKP) en het instellen van een Quality team en Supervisor. Aanvullend zijn er kwalitatieve criteria vanuit Z2040 opgesteld waar een nieuwe ontwikkeling, initiatieven, projecten e.d. aan moeten voldoen
- een programma voor wonen, werken, voorzieningen en openbare ruimte gerealiseerd voor de binnenstad en in lijn met de visie Z2040.
- zes van de tien deelgebieden/ projecten. En zijn we met de haalbaarheidsfase van de overige deelgebieden/projecten aan het sturen op de samenhang en kwaliteit met de partners en inwoners in de stad.
- het gezamenlijk opdrachtgeverschap met Unibail-Rodamco-Westfield en de gemeente voor de openbare ruimte vanaf Spazio naar Driekant.

De komende tijd zal de binnenstad zich verder ontwikkelen waarbij bovenstaande instrumenten ondersteunend zullen zijn aan de doelen van Z2040. De ontwikkelingen in de binnenstad dragen hiermee een belangrijke bijdrage aan het keren van de Zoetermeerse mechanismen.

Programma Dutch Innovation Park

Voor de verdere ontwikkeling van de het Dutch Innovation Park is in januari 2022 budget beschikbaar gesteld. Dit om ook vanuit deze ontwikkeling een grote bijdrage te kunnen leveren aan de ambities en opgaven voor Zoetermeer 2040. Binnen het programma is ingezet op drie pijlers, te weten Ruimtelijke kwaliteit & Bereikbaarheid, Economie en Onderwijs. Vanuit deze pijlers wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan doorlopende ontplooiingskansen voor iedereen en Zoetermeer als stad van toegepaste innovatie. De vier belangrijkste ontwikkelingen:

- Meest zichtbare bijdrage aan Zoetermeer 2040 is de campusontwikkeling. De campus is de aanjager van economische hub voor toegepaste innovatie en heeft de regionale functie die we met onze stad beogen. Het economisch cluster is verder versterkt door het toevoegen van werkoppervlak en nieuwe bedrijven en community-leden.
- In 2023 gaan we onder andere meer invulling geven aan de samenwerkingsovereenkomsten met het onderwijsveld en intensiveren van de samenwerking met onderwijsinstellingen in de regio, werken aan een behoeftanalyse voor studentenhuysvesting, de vestiging van nieuwe bedrijven voortzetten,

meer Zoetermeerse MKB bedrijven in verbinding brengen met de MKB Digiwerkplaats en een pilot doen met deelfietsen.

- In het kader van een leven lang leren en ontplooiingskansen voor iedereen is de hoogste instroom tot nog toe bereikt, met de toevoeging van 200 studenten en heeft de Haagse Hogeschool besloten om hun aanwezigheid te verlengen tot september 2028 voor de locatie Zoetermeer. Ook is er een samenwerkingsovereenkomst getekend met de ambitie om 3000 IT-ers naar Zuid-Holland te halen.
- Op het gebied van mobiliteit is een pilot gestart met deelmobiliteit vanaf Station Oost en Lansingerland Zoetermeer naar het Dutch Innovation Park en vice versa.

Programma Entree

De Entree is al een fase verder dan de andere gebiedsontwikkelingen en veel contractvorming heeft al plaatsgevonden. Het afgelopen jaar is daar verder uitwerking aan gegeven. Middels een [memo](#) bent u hier in oktober over inhoudelijk geïnformeerd. Entree zal in 2040 een wijk met een evenwichtige woningvoorraad, waar inwoners van verschillende inkomensgroepen, leeftijden en huishoudgrootte hun thuis vinden. Inwoners uit omliggende gebieden hebben in 2040 hun thuis gevonden in Entree. Een sociale woningvoorraad is daarbij belangrijk. Daarom [zoekt het college naar mogelijkheden](#) voor een kwalitatief betere sociale huurwoningvoorraad die toegankelijk is voor mensen met een laag inkomen en aantrekkelijke woningen voor werkenden, 'empty nesters' en jongeren zodat er een mix van bewoners komt.

Daarnaast is in het afgelopen jaar een verdere uitwerking gegeven aan de inrichting van de openbare ruimte, waar ook positieve gezondheid een steeds prominentere plek krijgt. De openbare ruimte krijgt een kwaliteitsimpuls, immers, het verhogen van de woonaantrekkelijkheid kan niet zonder een aantrekkelijke openbare ruimte gepaard gaan. In de geest van Zoetermeer 2040 wordt ook in Entree steeds integraler naar de opgave gekeken. Dit komt tot uiting in een steeds intensievere afstemming tussen de wijkaanpak Meerzicht en de gebiedsontwikkeling Entree, maar ook met de gebiedsontwikkeling Binnenstad.

2.3. Spoor 3: Nieuwe gebieds- en beleidsprogramma's

Meerzicht

Meerzicht is in de visie Z2040 en de Strategische Agenda benoemd als één van de wijken van de toekomst. Het gebiedsprogramma Meerzicht is dan ook volledig in lijn gebracht met de Visie Z2040 en hét voorbeeld hoe we met de visie Z2040 toe willen passen. Onlangs heeft de raad uitgebreid gesproken over Meerzicht. Dit resulteerde in een besluit: op 19 december 2022 is de [gebiedsvisie Meerzicht](#) door de gemeenteraad vastgesteld, waardoor de komende jaren concrete stappen gezet zullen worden in de wijk.

In 2023 wordt gestart met de uitvoering van de wijkontwikkeling Meerzicht. Voor het Hart van Meerzicht (het winkelcentrum en omgeving) maken we in overleg met de stakeholders een helder ontwikkelkader waaraan plannen van eigenaren getoetst kunnen worden zodat die plannen bijdragen aan een toekomstbestendige wijk. Daarnaast gaat de projectmanager preventie in de praktijk gaat aan de slag met het herstellen van bestaanszekerheid en het verminderen van kansenongelijkheid. Ook gaan we het gesprek met bewoners over kansen en kwaliteiten van de wijk starten met een zogenaamde aftrapbijeenkomst. Tenslotte zetten we hard in op een lobby voor extra financiële armslag met name voor de verduurzaming van de woningen en appartementen.

Buytenwegh

De eerste stap in Buytenwegh is het uitvoeren van een wijkverkenning. Onder meer door gebrek aan capaciteit is deze wijkverkenning in 2022 niet opgestart. Dit betreft niet alleen de capaciteit om de wijkverkenning uit te voeren, maar vooral ook om daarna snel tot actie over te kunnen gaan. De lessen die we geleerd hebben in Meerzicht willen we toe gaan passen in Buytenwegh. Eén van deze lessen is dat er niet teveel tijd tussen de wijkverkenning en vervolgstappen moet zitten. Daarom onderzoeken we momenteel wat de optimale planning in Buytenwegh is.

Woningbouw als aanjager

In de vorige rapportage berichten wij u dat ambtelijk gewerkt zou gaan worden aan de beleidsvragen die beantwoord moeten worden om tot het beleidsprogramma te kunnen komen. De antwoorden op deze vragen zijn belangrijke input voor het (woningbouw)programma voor de gebieden zoals Meerzicht en de Binnenstad. Dit gaat onder andere over de mix van bevolkingssamenstelling (per wijk), de gewenste effecten, het aanwijzen van prioritaire gebieden en de (kwantitatieve) behoefte aan schuifruimte binnen het Zoetermeerse woningbouwprogramma. Het afgelopen jaar hebben we nagedacht over deze vragen om zo tot een projectopdracht te kunnen komen, maar we hebben minder grote stappen kunnen zetten dan we hadden gehoopt. Onder meer de noodzakelijke keuzes voor inzet van de ambtelijke capaciteit en de formatie liggen hieraan ten grondslag. In het najaar is een eerste werving voor een programmamanager mislukt, waardoor opnieuw geworven moest worden. De tweede ronde bleek wel een goede kandidaat op te leveren, waardoor vanaf maart daadwerkelijk een programmamanager van start gaat om de nodige meters te maken met dit programma.

3. Fonds Zoetermeer 2040

Op 21 juni 2021 is door de gemeenteraad besloten om een bedrag van €59 miljoen te storten in het 'Investeringsfonds Zoetermeer' ten laste van de bestemmingsreserve Eneco. Met dit fonds kunnen vernieuwingen worden aangejaagd die in het licht van de financiële uitdagingen van onze gemeente zowel gewenst als broodnodig zijn. De raad heeft bij vaststelling besloten om hier met name de inzichten uit de Visie Z2040 voor te gebruiken. In januari en februari 2022 is een deel van dit geld bestemd voor een Duurzaamheidsfonds, Sociaal Innovatiefonds, Investeringsimpuls amateurverenigingen en 60 jaar groeikern.

Duurzaamheidsfonds

Op 31 januari 2022 heeft de gemeenteraad het [kader voor het duurzaamheidsfonds](#) vastgesteld. Binnen duurzaamheid bestaan meerdere thema's. In het door de raad vastgestelde kader is de energietransitie met het oog op 2040 veruit het grootste thema.

Tot 2040 zullen er in Zoetermeer voor de energietransitie (gecombineerd met groot onderhoud of renovatie) vele honderden miljoenen euro's geïnvesteerd moeten worden. Gebleken is dat door een goede combinatie van energietransitie met groot onderhoud en renovatie, de extra subsidies en financieringsmogelijkheden voor de energietransitie leiden tot een betere dekking en financiering van de kosten van groot onderhoud of renovatie. Veel eigenaren kunnen namelijk die kosten niet dragen. Juist deze investeringen kunnen het verschil maken voor Zoetermeer door ze te laten bijdragen aan het keren van de in de visie Zoetermeer 2040 beschreven negatieve mechanismen.

Sociaal innovatiefonds

In lijn met het raadsbesluit over het sociaal innovatiefonds is per 1 juli 2022 een programmamanager Sociale Innovatie aangesteld en heeft er op 19 september 2022 een technische bijeenkomst plaatsgevonden waarin aanwezigen zijn geïnformeerd over de opstart en voorgenomen uitgangspunten van het programma. De doelstelling van het programma Sociale innovatie is: het in samenhang met de visie Zoetermeer 2040, vanuit leren en innoveren, realiseren van impact op de kernopgaven: het herstellen van bestaanszekerheid, het vergroten van kansengelijkheid en het vanzelfsprekend maken van gezond leven. Dit programma omvat de start van zeven projecten en vier programmapakketten. De opzet van het programma is gericht op het creëren van een structuur en omgeving waarbinnen voor langere termijn ruimte is voor leren, experimenteren en innoveren in het sociaal domein. Meer leest u in het [raadsmemo](#) dat u op 30 november heeft ontvangen.

Participatiefonds

Voor het participatiefonds is een jaarlijks bedrag dat beschikbaar van 100.000 euro. Dit bedrag is beschikbaar voor maatschappelijke initiatieven die vallen binnen de doelstellingen van de Visie Zoetermeer 2040. Hiertoe wordt momenteel gewerkt aan het opstellen van een verordening. In deze verordening zal opgenomen worden aan welke criteria voldaan moet worden om aan te sluiten bij de doelstellingen van de visie. De verwachting is dat deze verordening rond de zomer vastgesteld kan worden. Zodra de verordening is vastgesteld kan het geld uit het Fonds daadwerkelijk beschikbaar gesteld worden voor initiatieven.

Investeringsimpuls amateurverenigingen

De 'Verordening investeringssubsidie en gemeentegarantie amateurverenigingen' is een instrument om het verenigingsleven/stichtingen zonder winstoogmerk (sport, cultuur en welzijn) een extra kwaliteitsimpuls te geven. Het gaat bij deze stimuleringsregeling bijvoorbeeld om de verbouw van een clubhuis, uitbreiding van accommodatie, vervanging van kleedkamers, verbeteringen van het dak en aanschaf van bijvoorbeeld nieuwe duurzame sport- en spelmaterialen of vervanging van materialen en inventaris. De gelden daartoe zijn aangevuld vanuit het Fonds 2040.

4. Andere activiteiten in het kader van Zoetermeer 2040

New Town lobby

Op basis van de kennis en aanbevelingen vanuit het proces van de omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is een lobby gestart met andere voormalige groeikernen (New Towns) om aandacht bij het Rijk en andere medeoverheden te vragen voor de specifieke kansen en uitdagingen van deze gemeenten. Dit heeft geresulteerd in een kopgroep van de gemeenten Almere, Nissewaard, Nieuwegein, Capelle aan den IJssel en Zoetermeer die zowel ambtelijk als bestuurlijk nauw samen optrekken. Ook Lelystad en Helmond hebben aangegeven betrokken te willen worden. De kopgroep richt samen met het ministerie van Binnenlandse Zaken een *Leernetwerk Toekomstbestendige New Towns* op om samen te werken aan het versterken van de New Towns.

Daarnaast hebben we diverse activiteiten georganiseerd voor de viering van 60 jaar New Town. Van architectuurwandelingen, lezingen, podcasts en tentoonstellingen door lokale organisaties, tot een spectaculaire drone-, laser- en vuurwerkshow (The Sweetlake City Show), het Symposium Post 65 Erfgoed en Stadsontwikkeling en het New Town Congres. Met het afsluiten van het viertien van '60 jaar New Town' is de lobby niet gestopt. De contacten die in de aanloop naar en tijdens het congres zijn opgedaan en de start van het Leernetwerk onder coördinatie van het ministerie van BZK vormen krachtige aanknopingspunten om bij medeoverheden te kunnen lobbyen voor steun voor de New Towns. Het doel is hierbij enerzijds om meer kennis en inzicht op te doen om onze gemeenten toekomstbestendig te kunnen ontwikkelen. Daarnaast willen we met de lobby de kans op succes vergroten bij aanvragen voor generieke programma's zoals het Volkshuisvestingsfonds en bijdragen aan het ontwikkelen van specifieke steun op nationaal en regionaal niveau voor New Towns.

Nieuwe initiatieven

In 2022 is het (ambtelijke) afwegingskader voor het beoordelen en prioriteren van nieuwe ruimtelijke initiatieven vernieuwd. In het vernieuwde afwegingskader staan de doelen en ambities van 2040 centraal. Hiervoor is een uitgebreide set aan criteria ontwikkeld die geënt is op de belangrijkste elementen uit de omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Het vernieuwde afwegingskader draagt ertoe bij dat initiatieven in de eerste plaats op hun toegevoegde waarde voor 2040 beoordeeld (en geprioriteerd) kunnen worden. Het vernieuwde afwegingskader is inmiddels toegepast voor de prioritering van nieuwe initiatieven voor de 2^e helft van 2022 en de 1^e helft van 2023. Dit heeft geleid tot een aantal [nieuwe initiatieven](#), het deelgebied rondom de Denemarkenlaan zal in de binnenstad opgestart worden. Daarnaast gaat ook een initiatief op de Teldersrode van start.

Herziening afwegingskader Fonds 2040

Het college [is voornemens om de procedure aan te passen](#). Door het college is, op basis van de eerste ervaringen het afgelopen jaar, geconstateerd dat de huidige procedure afwegingskader op sommige onderdelen momenten te complex is. Dit draagt niet bij aan het doel van het fonds. Daarom willen we dit versimpelen. Bij de start van het opstellen van een investeringsvoorstel willen we een breed advies aan de stellers meegeven in plaats van een toets achteraf. Het college werkt dit de komende periode uit en zal daartoe een raadsvoorstel voor de gemeenteraad opstellen. Totdat de raad anders heeft besloten middels voorgenomen raadsvoorstel zal het college zich uiteraard houden aan de geldende kaders.

Ruimtelijke Strategie: verbeelding van de visie Z2040 en Strategische Agenda

Momenteel werken we ambtelijk aan de opstart van de ruimtelijke verbeelding van de Visie Zoetermeer 2040. Een ruimtelijke verbeelding of te wel een ruimtelijke strategie is verplicht voor gemeenten vanuit de Omgevingswet. De doelstelling is het beschikken van een ruimtelijk strategisch kader waarmee actuele ruimtevragen of ruimtevragen die voortkomen uit de visie, beleidsprogramma's van de Strategische agenda, nieuwe beleidsvragen en bestaand beleid integraal kunnen worden afgewogen. Het moet een duidelijk, uitnodigend en samenhangend beeld geven van het ruimtelijk handelingsperspectief voor de (ontwikkel)vraagstukken voor de stad. Dit wordt een langdurig bestuurlijk en maatschappelijk proces wat een doorlooptijd heeft tot en met 2025. In de tussentijd worden verschillende deelopdrachten uitgevoerd en opgeleverd. De Wetgever vereist onder andere dat de ruimtelijke strategie ook milieueffectrapportage bevat.

Voor de organisatieontwikkeling is de verbeelding een handvat om te komen tot een meer integrale manier van werken en inhoudelijke verbinding tussen beleidsvelden en de opgaven binnen die beleidsvelden. Een stadverbeelding heeft concreet antwoord op de vraag waar ambities uit de visie daadwerkelijk landen in de stad. Het resultaat is dan ook een kaart of verbeelding van de start waarop dat zichtbaar is. Daarnaast is het een wettelijke verplichting in de omgevingswet om een dergelijke verbeelding te hebben. Het college zal hier de raad, en uiteraard ook de rest van de stad, bij betrekken.

Dit proces vereist een zorgvuldige voorbereiding. In het tweede kwartaal van 2023 zal de raad nader geïnformeerd worden over het plan van aanpak voor de ruimtelijke strategie. De opstart wordt binnen de bestaande capaciteit opgevangen, maar om daadwerkelijk tot een goede strategie te komen zal een investering noodzakelijk zijn. Hiervoor zal separaat een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd worden.

Innovatie

Op basis van de huidige context van de gemeente en de operationalisatie van de visie zetten van de eerste (experimentele) stappen in het leren over innoveren, het scheppen van een aantal basis randvoorwaarden om innovatie succesvol bij te laten dragen aan de realisatie van de (deels nog te formuleren) strategische doelen en het adviseren over het naar de toekomst toe structureel inbedden van een gemeente brede innovatie competentie.

Stadsfestival

Zowel in de visie als in het coalitieakkoord heeft het college uitgesproken om samen met inwoners en partners in de stad uitvoering te gaan geven aan de visie. Om hier nadere invulling aan te geven organiseert het college een Stadsfestival voor inwoners en partners. Het festival zal gedurende een vastgestelde periode op verschillende plekken en momenten in de stad plaatsvinden. Het festival is nadrukkelijk bedoeld om partners en bewoners te betrekken bij en verbinden aan de visie, vraagstukken en ambities voor 2040. Het stadcongres is bedoeld om inwoners en partners uit te nodigen om actief een bijdrage te leveren aan de verandering van Zoetermeer richting 2040. Hiervoor het vooral van belang dat het congres aantrekkelijk wordt vormgegeven voor jong en oud, zodat zoveel mogelijk inwoners en partners deelnemen. De voorbereidingen zijn in volle gang.

Het festival zal, in tegenstelling tot eerdere berichten, in het weekend van 16 en 17 september 2023 plaatsvinden.